

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик**

М А Т Е Р І А Л И

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 23-24 квітня 2026 р.) 104 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Юшкевич Юлія Сергіївна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, історії та політології Одеського національного економічного університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 14 від 28 травня 2026 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

23-24 квітня 2026 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Койчева Тетяна Іванівна – в.о першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ochikuvannja-situatsija-z-demokratijeju-u-sviti-ne-polipshilas-doslidzhennja-the-economist.html (дата звернення: 12.05.2026).

Аксьонова Віра Ігорівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов, Центральнотукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна

ПОЄДНАННЯ НАУКОВОЇ ІННОВАЦІЇ З ВИСОКОЮ ПАТРІОТИЧНОЮ СВІДОМІСТЮ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

*«XXI століття буде століттям гуманітарних знань або... його не буде взагалі»
К. Леви-Строс*

XXI століття позначене перетворенням інформаційного суспільства у суспільство знань, що обумовлює турботу про майбутнє інтелектуального ресурсу нації, та розвиток освіти задля забезпечення розвитку наук [3]. Відповідно до указу президента України № 722 про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, пріоритетним напрямом курсу стає ідея «забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж всього життя для всіх» [12]. Програма навчальної дисципліни «Філософія науки», що розрахована на здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем «доктор філософії», націлена на аналіз основних світоглядних та методологічних проблем, які виникають у науці на сучасному етапі її розвитку, та на отримання уявлень щодо тенденцій історичного розвитку науки – у яких раціональна філософія виконує не лише методологічну, а й прогностичну функцію, сприяє формуванню стратегічного мислення. У цілому вивчення дисципліни «Філософія науки» дає можливість майбутнім докторам філософії синтезувати набуті знання з фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття та світорозуміння з метою створення теоретико-методологічного підґрунтя авторських наукових досліджень.

Гуманітарна складова сучасної філософської освіти є суттєвою рисою сучасної вищої освіти [2]. Філософія освіти зосереджена на структурно-логічному аналізі феномену гуманізму та патріотизму, формуванні національної ідентичності за допомогою критичного мислення та інформаційної гігієни в умовах повномасштабної війни на території України [10].

Масова діджиталізація українського суспільства, активний розвиток науково-технічного прогресу та його ефективна інтеграція в усі сфери соціокультурної та соціально-економічної діяльності держави зумовила необхідність набуття медіазнань щодо всіх видів діяльності, зокрема науково-освітньої. Необхідно враховувати вплив медіа на формування медіакультури та інформаційну безпеку у воєнний час [5]. Саме тому медіакультура є складовою підготовки здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем «доктор філософії». Мислення виступає тут як унікально-креативний інструмент

створення цінності, і в цьому полягає його аксіологічно - стратегічна значимість

Важливим завданням курсу «Філософія науки» є формування культури логічного мислення майбутніх докторів філософії як підґрунтя професійної діяльності, шляхом встановлення міждисциплінарного зв'язку з дисципліною «Епістемічна логіка та основи теорії аргументації».

Наукове знання часто-густо може виходити за межі здорового глузду та видаватися нелогічним, але філософія може дати пояснення видимій парадоксальності наукових знань – коли теоретичне знання існує відносно незалежно від емпіричного. У своєму вченні про пізнання і його види Аристотель розрізняв «діалектичне» і «аподиктичне» (грец. apodiktikos – доказовий, переконливий) як рівні пізнання. Сфера першого – «думка», що одержана з досвіду, сфера другого – достовірне знання. Хоча думка й може одержати досить високий ступінь імовірності за своїм змістом, але досвід не є, за Аристотелем, останньою інстанцією вірогідності знання, тому що вищі принципи знання спостерігаються розумом безпосередньо. Мета науки – у повному визначенні предмета, що досягається шляхом з'єднання дедукції (лат. deductio – виведення; перехід від загального до частки) і індукції (лат. inductio – наведення; спосіб міркування від приватних фактів, положень до загальних висновків): 1) знання про кожну окрему властивість повинне бути придбане з досвіду; 2) переконання в тім, що ця властивість – істотне, повинне бути доведене умовиводом, спеціальною логічною формою – категоричним силогізмом (грец. sillogismos; логічний умовивід, у якому із двох даних суджень, посилок, виходить третє – висновок) [1].

Звертаючись до логіки наукового дослідження, майбутній доктор філософії, з одного боку, прагне надати мисленню переконливості, ясності, дієвості. З іншого, – знаходить достатні підстави для досягнення істинного знання в процесі міркування. Логічне правильна форма мислення є суттєвим компонентом і показником інтелектуальної культури людини. *Філософія є тим феноменом, який прокладає шлях до теоретичних здобутків у будь-якій галузі наукового пізнання, бо науки, скільки б вони не намагалися міркувати, не звертаючись до філософії, без неї – не можуть володіти ні життям, ні духом, ні істиною [8]. Філософія науки, висвітлюючи як загальнонаукові філософські основи пізнання світу, так і філософію конкретних наук, виступає підґрунтям процесу інтеграції фундаментальних та прикладних, природничих та суспільних наук [9].*

Центральне місце курсу «Філософія науки» займає проблема соціокультурної комунікації як фактор формування глобального інформаційно-комунікативного простору і формування толерантного, конвенціонального мислення, що необхідне під час відповіді на сучасні виклики під час російської воєнної агресії [4]. Пошук адекватних рішень і створення науково-практичних рекомендацій щодо вирішення проблем ненасильницького спілкування та аналізу методів й алгоритмів вирішення міжкультурних конфліктів між різними категоріями внутрішньо переміщених осіб, постраждалих внаслідок воєнних подій – важливий напрям досліджень майбутніх докторів філософії [7].

Ключовим вектором курсу «Філософія науки» став гендерний мейнстрімінг, що орієнтує майбутніх докторів філософії на активну участь у

діяльності територіальних громад, особливо в контексті викликів воєнного стану та майбутнього післявоєнного відновлення [14].

Відповідно до указу президента України № 722 про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, пріоритетним напрямом курсу стає «ідея гендерної рівності, розширенні прав і можливостей усіх жінок та дівчат» [12]. Окрема увага приділяється виконанню міжнародних зобов'язань України, зокрема положенням Стамбульської конвенції та Національного плану дій з реалізації Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки. Мир. Безпека» — важливішому напрямку реалізації гендерної політики в умовах євроінтеграції. Системна імплементація гендерних стандартів ЄС в освітню, соціально-економічну та управлінську сфери є не просто вимогою часу, а невід'ємною частиною демократичного розвитку України [6]. Особливої уваги заслуговує аналіз питань соціокультурної інтеграції внутрішньо переміщених жінок, важливість створення умов для їхньої адаптації згідно з європейськими нормами. Виникає необхідність запровадження чітких індикаторів оцінювання ефективності гендерних програм [13].

Практична площина реалізації теоретичних напрацювань полягає у тому, що вони можуть стати платформою для конструктивного діалогу між представниками органів державної влади, місцевого самоврядування, науковців та міжнародних експертів, забезпечуючи ефективність, прозорість та справедливість у системі підготовки докторів філософії.

Список використаної літератури

1. Аксьонова В. І. Філософські проблеми наукового пізнання. (Гносеологія. Філософсько-методологічні проблеми наукового дослідження) : навч.-метод. посіб. Кропивницький: ЦНТУ, 2026. 399 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/18901>
2. Аксьонова В.І., Скловський І.З. Гуманітарна освіта в Україні як фактор боротьби за становлення європейських цінностей в умовах війни. Гуманітарний вісник : зб. наук. праць. – Число 35 / М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2022. С. 5-12 (69 с.) <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/4372>
3. Аксьонова В.І., Скловський І.З. Філософія. Підручник за ред. д. філософ. н, проф. Є.Р. Борінштейна. Розділ III Філософські досягнення людства; 3.5. Філософія громадянського суспільства Одеса: Університет Ушинського, 2021. С. 186-218. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/11962>
4. Аксьонова В.І. Етнонаціональна саморегуляція українського суспільства: життя поза шаблонами (постмодерністський контекст символічного інтеракціонізму). *Перспективи. Соціально-політичний журнал. Соціальна філософія*. 2025. №1. С. 4-10.
5. Аксьонова В.І., Скловський І.З. Постнекласична методологія моделі конвергентного суспільства України. *Наукове пізнання: методологія та технологія*. Науковий журнал. Філософія/гол.ред. д.філос.н. Є.Р.Борінштейн ДЗ «ПНПУ ім. К.Д. Ушинського». №1(47).2021. С.23-28. <https://rep.dnuvs.ukr.education/items/37980860-debf-421b-8039-78748cde3edb>
6. Аксьонова В.І. Онтологічні та аксіологічні засади толерантності в контексті соціокультурної комунікації поліцейського//*Толерантність як аксіологічна*

основа професійної культури поліцейського : колективна монографія; за заг. ред. Т. Кононенко. Київ : Алерта, 2024. Розд. II. С. 40-67. <https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/7396d1d9-3a35-41c5-87ea-01efbbac0ae7/content>

7. Аксьонова В.І., Паласюк М.І. Ненасильницьке спілкування: методи й алгоритми вирішення міжкультурних конфліктів між різними категоріями внутрішньо переміщених осіб, постраждалих внаслідок воєнних подій. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. 2026. №1. С. 4-9.

8. Гегель Г.В.Ф. Наука логіки. Енциклопедія філософських наук. Мала логіка. Київ: Ліра, 2023. 372 с.

9. Петінова О. Б. Філософія науки: навч. посіб. Одеса, 2018. https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/filosofiya_ta_metodologiya_nauky.pdf

10. Скловський І.З., Аксьонова В.І., Урсол О.В. Дух українського націогенезу в контексті змін громадянського суспільства. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. 2022. №2. С.41-46. <https://rep.dnuvs.ukr.education/items/51d7bed7-b15a-4148-b09c-6a2e349d7b62>

11. Aksyonova V., Sklovsky I. Personality as a phenomenon of civilized adoption of European values. Problem space of modern society: communicative and pedagogical interpretations collective monograph. Part I. Warsaw: BMT Erida Sp. Z o.o, 2019. P.126 – 141. <https://cutt.ly/jgMyFuO>

12. Marukhlenko, O., Sidelnykova, L., Mazur, H., Kozachenko, R., Aksonova, V. Evaluation of the Results of Gender Budgeting in the Development of Public Infrastructure and the Social Sphere at the Local Level. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*,6(59),2024.P.567–576. (SCOPUS) <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4547>

13. Oleksii Shtepa, Svitlana Kovalenko, Olha Koban, Oleksandr Holovko, Vira Aksyonova Socio-philosophical analysis of Ukrainian legal mentality in the context of European integration processes. Instituto de Estudios Políticos y Derecho Público "Dr. Humberto J. La Roche" de la Facultad de Ciencias Jurídicas y Políticas de la Universidad del Zulia Maracaibo, Venezuela Vol.41. N° 76. Enero Marzo 2023. P. 378-399. (WOS). <https://rep.dnuvs.ukr.education/handle/123456789/4151>

14. Chernionkov, Y., & Snisarenko, I., Aksonova, V., Romaniuk, V., Datska, T., (2025) Aquisição da linguagem do soldado moderno para o serviço: insights e potencial. *Revista on Line De Política E Gestão Educacional*, Edição 29(esp2), e025057. (SCOPUS). <https://doi.org/10.22633/rpge.v29iesp2.20660> (2025), v. 29, Especial 2, Entre os escombros: educação em tempos de guerra <https://periodicos.fclar.unesp.br/rpge/article/view/20660>

Атаманюк Зоя Миколаївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», вул.Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна.

ЕТИЧНА СКЛАДОВА ЕКЗИСТЕНЦІАЛІВ БУТТЯ

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ОСВІТИ: МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ СКЛАДОВІ	
<i>Азовський Тимур Ігорович, Петінова Оксана Борисівна</i>	8
ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕМОКРАТІЇ	
<i>Аксьонова Віра Ігорівна</i>	10
ПОЄДНАННЯ НАУКОВОЇ ІННОВАЦІЇ З ВИСОКОЮ ПАТРІОТИЧНОЮ СВІДОМІСТЮ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	14
ЕТИЧНА СКЛАДОВА ЕКЗИСТЕНЦІАЛІВ БУТТЯ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Калаєва Каміла Севастянівна</i>	16
ТЕОРІЯ І СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА LIBERAL ARTS: ЯКІСНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Фільварська Валерія В'ячеславівна</i>	19
ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	
<i>Башавець Наталія Андріївна, Бугайчук Іван Юрійович</i>	23
ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНИХ УЧНІВ СТАРШИХ ПРОФІЛЬНИХ КЛАСІВ ДО ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Брайт Галина Яківна, Даниленко Анастасія Володимирівна</i>	26
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ	
<i>Глушенко Олександр</i>	28
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ В УМОВАХ АЛГОРИТМІЧНОГО КОНТРОЛЮ: АСИМЕТРІЯ ЦИФРОВОЇ ВИДИМОСТІ В УКРАЇНІ	
<i>Гончарова Ольга</i>	30
ПЛАСТИКА ЛЮДИНО-МІРНОСТІ ЯК МЕТАКОГНІТИВНА ОСНОВА ОСВІТИ В УМОВАХ ФАЗОВОГО ПЕРЕХОДУ ДО МЕТАКЛАСИЧНОЇ РАЦІОНАЛЬНОСТІ	
<i>Гоцуляк Катерина</i>	34
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ЗМІН	
<i>Добролюбська Юлія Андріївна</i>	36
МУЗЕЙ ЯК АГЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ У ПРАЦЯХ Р. САНДЕЛЛА	
<i>Карастан Сергій</i>	38
РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОДОЛАННІ ТІНЬОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАКТИК У СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Коба Олег, Тодоров В'ячеслав</i>	40

Збірник матеріалів

XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

«ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.:
(0482) 732-09-52